

Aggression Replacement Training

Doel.

Het doel van Aggression Replacement Training (ART) is het bereiken van een substantiële afname van geweld bij jongeren. Met name het verminderen van frequentie, ernst en verschillende typen agressieve gedragingen (verbaal relationeel en fysiek in relatie tot anderen, zichzelf en materiële omgeving) om delicten en sociale uitsluiting te voorkomen.

Doelgroep

De interventie is gericht op jongeren van 12 tot 23 jaar die problemen hebben met het omgaan met agressie, het reguleren van gedachten, gevoelens en gedrag, waardoor hun normale ontwikkeling onder druk komt te staan.

Contra-indicaties

De contra-indicatiecriteria voor ART zijn:

1. Een IQ lager dan 75.
2. Ernstige vormen van psychopathologie, die deelname in de weg staan, door intakers gesignaleerd (bijvoorbeeld psychotische toestand).
3. Middelenafhankelijkheid, in de mate dat die deelname in de weg zal staan.
4. Zedendelinquentie, de aard van de problematiek vraagt om een andere interventie.

Aanpak

ART is een groepstraining die zich richt op drie factoren die verantwoordelijk zijn voor het ontstaan van agressie bij jongeren. Die factoren zijn het gebrek aan sociale vaardigheden, tekorten in boosheidbeheersing en inadequaat moreel redeneren. Deze factoren worden aangepakt in drie trainingen:

- De Sociale Vaardigheidstraining, waarin adequaat sociaal gedrag wordt aangeleerd.
- De Boosheid Controle training, waarin agressief gedrag wordt gereguleerd.
- De Moreel Redeneren training, waarin wordt geleerd minder egocentrisch te redeneren.

ART hanteert een multimodale cognitief-gedragstherapeutische benadering waarbij interne (psychologische en/of fysiologische) processen worden aangepast. Deze interne veranderingen mediëren vervolgens de veranderingen op gedragsniveau. Het nieuwe gedrag roept weer patronen van bekrachtiging op uit de omgeving, wat leidt tot behoud van het nieuwe gedrag. Na het oefenen van modelgedrag vindt generalisatie van pro-sociaal gedrag plaats naar situaties uit het leven van de deelnemers. Gedurende tien weken, met elke week één bijeenkomst van elk van de drie trainingen, worden de programmacomponenten getraind. De training wordt gegeven aan groepen van minimaal vijf en maximaal acht personen. Er wordt altijd gewerkt met twee trainers, vanwege de verdeelde aandacht tijdens de rollenspelactiviteiten.

Werkzame factoren

- De training richt zich integraal op drie belangrijke ontwikkelingstaken van jongeren:
 - (1) vergroten van pro-sociale vaardigheden,
 - (2) vergroten van het vermogen tot woedebeheersing en zelfcontrole,
 - (3) bevorderen van het niveau van moreel redeneren en daarbij passend moreel handelen
- Deze drie ontwikkelingstaken zijn te beïnvloeden en daarmee veranderbare (dynamische) factoren.

- Er wordt gebruik gemaakt van een activerende benadering die aansluit bij de leefwereld van jongeren (huiswerk, goede voorbeelden, moderne presentatiematerialen).
- De training richt zich op de jongeren, maar de ouders en begeleiders worden nadrukkelijk betrokken met het oog op generalisatie van gedrag door positieve bekrachtiging ook buiten de training.

Effectiviteit

Er is geen Vlaams of Nederlands onderzoek uitgevoerd naar de effecten van ART. Uit buitenlands onderzoek naar de effectiviteit van ART op het verminderen van agressief gedrag komen wel aanwijzingen. Het meest overtuigend zijn de resultaten uit een onderzoek van Barnoski en Aos (2004). Dit onderzoek liet zien dat ART na een periode van 18 maanden in vergelijking met controlegroepen, een statistisch significante recidive vermindering van zware misdrijven (felony recidivism) van 24 procent teweegbrengt. De resultaten uit deze studie worden verder ondersteund door veranderingsonderzoeken, kleine experimenten naar de effectiviteit van ART of bepaalde componenten van ART (Holmqvist, Hill & Lang, 2007; Leeman, Gibbs & Fuller, 1993; Goldstein & Glick, 1994).

ART is erkend door de Nederlandse Erkenningcommissies Interventies en kreeg als oordeel 'Theoretisch goed onderbouwd'. Door het Amerikaanse 'Office of Juvenile Justice and Delinquency Prevention' (OJJDP) wordt ART gekwalificeerd als 'effectief' (www.ojjdp.gov).

Meer informatie

Sinds 1 januari 2006 is de stichting Werken met Goldstein officieel (door G&G consultants van Barry Glick) geaccrediteerd trainingscentrum voor de ART Aggression Replacement Training-methode voor Nederland en België. De basistraining duurt vijf dagen. Er is een vervolgtraining die opleidt tot senior trainer. Meer informatie is te vinden via de website: www.goldstein.nl.

Een uitgebreide beschrijving van deze interventie (Kassenaar, Bleumer, De Bruyn, & Tiemesen, 2010), waarop de informatie uit deze fiche gebaseerd is, is te vinden in de databank effectieve jeugdinterventies van het Nederlands Jeugdinstituut: www.jeugdinterventies.nl

Referenties

- Barnoski, R. & Aos, S. (2004). *Outcome evaluation of Washington State's research-based programs for juvenile offenders*. Olympia, WS : Washington State Institute for Public Policy.
- Goldstein, A. P., & Barry G. (1994). "Aggression Replacement Training: Curriculum and Evaluation." *Simulation and Gaming* 25(1):9–26.
- Holmqvist, R., Hill, T. & Lang, A. (2007). Effects of aggression Replacement Training in Young Offenders Institutions. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*, 53-74.
- Kassenaar, F., Bleumer, P., De Bruyn, D., Tiemesen, T. (2010). *Databank effectieve jeugdinterventies: beschrijving 'ART Aggression Replacement Training'*. Utrecht: Nederlands Jeugdinstituut. Gedownload op 16-02-2012 van <http://www.nji.nl/eCache/DEF/1/03/055.html>
- Leeman, L.W., Gibbs, J.C. & Fuller, D. (1993). Evaluation of a multi-component treatment program for juvenile delinquents. *Aggressive Behavior*, 19, 281-292.